

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶۰-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

محمد علی موحد

مولف، مترجم و مورخ:

ما از گذشته می دانیم

آینده را باید از جوانان پرسید

تندروی‌ها در فرهنگ سیاسی ما می‌گوید اما هم‌زمان نشان می‌دهد چگونه از دل این دود و آتش، از میان بوی غلیظ نفت و سویه‌های انفجاری سیاست، همچنان صورت‌هایی عالی از خیال ایرانی، جنبش‌های مدنی، و نمونه‌هایی معقول از کنش مدنی در جریان‌اند. وی در پایان خطاب به جوانان گفت: سخن پایانی‌ام را با ستایشی صادقانه از مقام استاد موحد به پایان می‌برم. این استاد ۶۰ سال پژوهید، نوشت، اندیشید، اما همواره با دقت، مسئولیت، شرافت قلم و فضیلت ذهن. او هم منابع داخلی را کاوید، هم اسناد خارجی را. همه چیز را سبک و سنگین کرد، روش تحقیق داشت و ترکیب اندیشه‌ها را به دقت رعایت کرد. بی‌ریا نوشت. اگر جایی از کسی شگفت‌زده شد، صادقانه گفت. اگر بیزاری جُست، با شجاعت علمی بیان کرد. جوانان عزیز، دور باشید از سطحی‌نگری و نزدیک شوید به عمق پژوهش. استاد موحد نمونه‌ای است برای فهم، تحقیق، و وقار علمی.

بازمانده‌ای از نسل طلایی پژوهشگران

علی دهباشی، مدیرمسئول مجله بخارا نیز در این نشست با اشاره به جایگاه موحد در سنت پژوهش‌گری ایرانی، از او به عنوان یکی از آخرین بازماندگان نسل طلایی پژوهشگران ایرانی یاد کرد. همچنین در پایان این مراسم دو کتاب با نام‌های «برگ و بار» و «گوهر معنا» رونمایی و معرفی شد. کتاب «برگ و بار» مجموعه‌ای است از مقدمه‌هایی که دکتر موحد طی هفت دهه بر کتاب‌ها و آثار خود نگاشته است. این مقدمه‌ها نه تنها دریچه‌ای به ذهن و سبک پژوهشی نویسنده‌اند، بلکه آینه‌ای از تحولات فکری، تاریخی و حقوقی ایران معاصر به شمار می‌روند. در مقابل، کتاب «گوهر معنا» مجموعه‌ای دیگر از مقدمه‌های نویسنده است که با محوریت ادبیات و عرفان تنظیم شده‌اند. این اثر، نمایشگر نسبت اندیشه‌های موحد با سنت معنوی ایران است و نشان می‌دهد چگونه او در برخورد با متون کلاسیک، چه در حوزه تصوف و چه در ادبیات فارسی، هم از دقت تحقیق برخوردار است و هم از لطافت ذوق. / ایرنا

می‌گوید؛ از انرژی و شرکت‌های نفتی و تاریخ پیچیده آن تا مسائل و دعاوی حقوق بین‌الملل، از نسبت دین و دولت و مناقشات آن، تا حقوق بشر، عدالت، آزادی و حتی سوءاستفاده‌هایی که از ۶۰ سال سلوک صادقانه در این سرزمین شده است.

وی، افزود: موحد استادی است که یک چشم به جهان کثرت و واقعیت‌های عینی دوخته و چشم دیگر به عالم وحدت و معانی. چه دانش پژوهی، چه حیات سرشاری. چه صحیفه‌ای از زندگی و فضیلت، از حیات معقول و مدنی یک موحد. او از واپسین گوهرهای نسلی تکرار ناشدنی است: نسل آموزگاران بزرگ، نسل عصر علامه‌ها. فراستخواه با بیان که نتوانسته توصیفی برای آثار موحد ارائه کند، اظهار داشت: هر چه کردم تا از این حجم آثار و تنوع بی‌نظیر آن که تنها دیباچه‌هایش، مقدمه دو جلد کتابی قطور را شکل می‌دهد قطعه‌ای مختصر برای این مجلس برگزینم، نتوانستم. هر بخش حاوی معرفت‌هایی جدی است.

وی با اشاره به کتاب خواب آشفته نفت، از تالیفات استاد موحد گفت: استاد توضیح می‌دهد که قرن بیستم ایران با قرارداد دارسی در ۱۹۰۱ آغاز شد؛ قرنی آکنده از دود و نفس صنعت نفت. او به سه انقلاب در تاریخ معاصر اشاره می‌کند: انقلاب مشروطه، جنبش ملی صنعت نفت و انقلاب اسلامی.

عضو هیات علمی مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی گفت: او آبادان پالایشگاه را با آبادان ناصر خسرو مقایسه می‌کند؛ کشتی‌هایی که در انتظار پُر شدن از نفت، در خلیج لنگر انداخته‌اند. استاد از روش‌شناسی و مردم‌شناسی و توصیف‌های علمی در این عرصه سخن می‌گوید. در ماجرای کودتای ۲۸ مرداد، او روایتی مستند از عشا‌پری ارائه می‌دهد که با علم و شعار، پیش از ظهر به‌سوی تلگراف‌خانه خرمشهر روان‌اند و به محمد مصدق، نخست‌وزیر وقت ایران، وفاداری نشان می‌دهند، اما در نیمروز همان روز، همان جماعت، زن ستیزانه به سوی حاکم تک‌سالار فریاد می‌زنند.

این جامعه‌شناس افزود: چنین است ایران؛ یعنی سرزمینی که در آن، آهی شعله‌ور می‌شود و با پُفی خاموش، استاد موحد در مقام یک تحلیلگر واقع‌گرا، از حسادت‌ها، حساب‌گری‌ها، لجبازی‌ها، و

محمدعلی موحد، مولف، مترجم، مورخ و عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی آینده را در دست جوانان دانست و گفت: ما از گذشته می‌دانیم، آینده را باید از جوانان پرسید.

محمدعلی موحد، در در هشتصد و شصت‌مین شب از سلسله شب‌های مجله بخارا و مراسم رونمایی از کتاب‌های «برگ و بار» و «گوهر معنا» با حضور جمعی از اندیشمندان، در تالار خلیج فارس فرهنگسرای نیاوران با پرهیز از سخن گفتن درباره خود، اظهار داشت: دست و پا زدیم اما کاری که واقعاً بشود در حساب آورد ننوشتیم. به بیان همشهری من صائب تبریزی؛ در مشق جنون گر چه سر آمد همه عمر / سطره‌ای که توان داد به دستی ننوشتیم.

وی با خواندن ابیاتی از سعدی شیرازی ادامه داد: نظرم این است که اگر از هزار بیت، یکی را ببینند و پسندند برای من کافی است. این پژوهشگر و مولوی‌شناس بیان کرد: چیزی که درباره کار خود می‌توانم بگویم همان است که عطار در ابتدای تذکرة الاولیاء می‌گوید: خودم را به فتراک بزرگان بسته‌ام و اگر آبرویی برایم فراهم شده است از نام آنان است.

وی با خواندن ابیاتی از مولوی ادامه داد: نرسی به باز پیران پی سایه‌اش همی‌دو/ به شکارگاه غیب آنگر شکار باری/ به نظاره و تماشا به سواحل آ و دریا/ستان زواج موجب در شاهوار باری.

این استاد در تشریح این ابیات گفت: مولوی برای چون منی می‌گوید که نمی‌توانی به آنکه در اوج آسمان پرواز می‌کند برسی، می‌توانی به دنبال سایه‌اش بروی و من این کار را کردم.

وی در پاسخ به سؤالی درباره آینده ایران گفت: از جوانان باید درباره آینده پرسید ما از گذشته می‌دانیم، آینده در دست جوانان است.

موحد نمونه‌ای برای فهم، تحقیق و وقار علمی

مقصود فراستخواه جامعه‌شناس و عضو هیات علمی مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی نیز در این برنامه با تشریح مسیر علمی استاد موحد گفت: او از گستره‌ای عظیم از موضوعات سخن

ویاشر
بزن بریم
رویا شهر

هم اکنون در
سینماهای سراسر کشور

